mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

BDIJTE JER NE ZNATE KAD ĆE SE DOMAĆIN VRATITI

STUDENI - PROSINAC

PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

Ned 29. Saturnin; Iluminata, Vlasta; Svjetlana

Pon. 30. **Sv. Andrija apostol**

Uto. 1. Eligije; Natalija; Božena

Sri. 2. Bibijana; Živka; Blanka

Čet. 3. Franjo Ksaverski; Klaudije

Pet. 4. Ivan Damaščanski; Barbara

Sub. 5. Saba; Krispina; Dalmatin

Naslovnica:
Carl Spitzweg: ***Uspavani noćni čuvar*** *(detalj)*

Slika preuzeta s:
https://www.in-principio.de

mihael

32/2026.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkanđela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XXI. (2026.), broj 32 (697),
prva nedjelja došašća, 29. studenoga 2026.
Kontakt:
vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan,
tel.: 22 712, 85 682; e-mail: *zrakosec@mup.hr*
Vinko Bakula, pomoćnik kapelana,
tel.: 22 715, 82 805; e-mail: *vbakula@mup.hr*

MEDITACIJA

Bdijte jer ne znate…
Pet upozoravajućih misli 3

SLUŽBA RIJEČI
PRVA NEDJELJA DOŠAŠĆA

ČITANJA

Bdijte jer ne znate
kad će se domaćin vratiti 4

HOMILIJA

Bdiješ li doista? 8

KATEHEZA

Došašće -
Priprema za Gospodinov dolazak 10

MEDITACIJA

Molitva srca koje iščekuje Božić 12

Bdijte 13

GODINA SVETOGA FRANJE

Srednjovjekovni ili
moderni sveti Franjo? (1) 16

KATEHEZA

Mali vjeronaučni leksikon 17

NAŠI POKOJNI 18

MEDITACIJA

Bdijte jer ne znate…
Kako živjeti došašće u duhu evanđelja?
Pet poticajnih misli 20

Bdijte jer ne znate…

Na što nas upozorava ovonedjeljno evanđelje?

https://www.flickr.com

Pet upozoravajućih misli

1. Opasnost duhovne uspavanosti

Najveća opasnost nije u tome što ne znamo kada će Krist doći, nego u tome što možemo živjeti kao da nikada neće doći. Kada Bog prestane biti središte našega života, počinjemo živjeti samo za prolazno. Duhovna uspavanost ne događa se odjednom, nego postupno, kroz zanemarivanje molitve, sakramenata i Božje riječi.

2. Opasnost odgađanja obraćenja

Ne možemo se poigravati s Božjim milosrđem. Ne možemo griješiti s mišlju da ćemo se jednoga dana sigurno promijeniti. Nitko ne posjeduje sutrašnji dan. Obraćenje nije stvar koju treba odgoditi za starost, bolest ili posljednje trenutke života.

3. Opasnost zaboravljanja vječnosti

Možemo toliko graditi zemaljski život da zaboravimo vječni. Možemo sve svoje snage ulagati u ono što prolazi, a zanemariti ono što ostaje. Sve što posjedujemo jednoga ćemo dana ostaviti. Pred Gospodina ćemo stati bez zemaljskih titula, imetka i priznanja.

4. Opasnost vjere bez budnosti i odgovornosti

Nije dovoljno samo govoriti da vjerujemo u Isusa i njegov drugi dolazak. Naša vjera mora biti vidljiva u životu. Ne možemo čekati Gospodina, a istodobno živjeti u mržnji, neopraštanju, nepravdi, sebičnosti i ravnodušnosti prema drugima.

5. Opasnost svođenja došašća na vanjsku pripravu za Božić

Možemo urediti dom, kupiti darove, postaviti jaslice i pripremiti sve za božićnu proslavu, a pritom zaboraviti zašto je Krist došao i prema čemu nas vodi. Ako došašće ostane samo sjećanje na Betlehem, promašili smo njegovu eshatološku dubinu. Došašće nas mora usmjeriti prema Kristu koji dolazi u slavi.

Stjepan Harjač

Prvo čitanje: Iz 63,16b-17b; 64, 2b-7

O da razdreš nebesa i siđeš!

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ti si, Gospodine, naš otac,
otkupitelj naš – ime ti je oduvijek.
Zašto, Gospodine, zašto si dopustio
da odlutamo s tvojih putova,
zašto dade da nam srce otvrdne
da se tebe više ne bojimo?
Vrati se, radi slugu svojih
i radi pleménâ baštine svoje!
O da razdreš nebesa i siđeš:
pred licem tvojim tresla bi se brda.
Odvijeka se čulo nije,
uho nije slušalo, oko nije vidjelo,
da bi bog koji, osim tebe,
takvo što učinio
onima koji se uzdaju u njega.
Pritječeš onomu što pravdu čini radosno,
onima što se tebe spominju
na putima tvojim;
razgnjevismo te, griješismo,
od tebe se odmetnusmo.
Tako svi postasmo nečisti,
a sva pravda naša ko haljine okaljane.
Svi mi ko lišće otpadosmo
i opačine naše ko vjetar nas odnose.
Nikog nema da ime tvoje prizove,
da se trgne i osloni o tebe.
Jer lice si svoje od nas sakrio
i predao nas u ruke zločinima našim.
Pa ipak, Gospodine, ti si naš otac:
mi smo glina, a ti naš lončar –
– svi smo mi djelo ruku tvojih.

Riječ Gospodnja

Ulomak iz Izaijine knjige je sastavljan iz dva dijela. Prvi je zajedničko žalovanje (Iz 63,16-17.19), a drugi je molitva koja govori o povijesti izraelskog naroda (Iz 64,2-7). Ljudi se osjećaju napušteni čak i od praotaca Abrahama i Jakova i obraćaju se Bogu, koga nazivaju Ocem. Žalovanje otkriva da su ljudi u očajnoj situaciji; ne mogu sami sebi pomoći te im je potreban netko tko ih može izbaviti iz njihova tegobnog stanja. Stoga se obraćaju Bogu. Ali u isto vrijeme ga „optužuju" da je on kriv što su oni odlutali s puta pravednosti. Time se želi istaknuti da Bog upravlja svime. I kao što je njihova grešnost na neki način bila u Božjoj ruci, tako i njihovo otkupljenje ovisi o Božjoj milosti. Mole da Bog intervenira i ponovno uspostavi odnos s njima, budući da su oni i dalje Božji narod (r. 19).

Drugi dio ulomka prelazi s nedaća na veličanje velikih Božjih djela. Prisjećajući se djela koja je Bog učinio u prošlosti, nadaju se da će isto učiniti i sada. Vjeruju da će Bog pokazati svoju dobrotu onima koji su vjerni te da će biti milostiv čak i onima koji su nevjerni. Priznajući grešnost uviđaju da su postali nečisti; da su poput mrtvog lišća. Sam ulomak ne sadrži izričitu poruku nade. Ipak, ljudi priznaju svoju grešnost, i ističu Božju milost kojoj se i sada nadaju.

Otpjevni psalam: Ps 80, 2ac.3b.15-16.18-19

Bože, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas!

Pastiru Izraelov, počuj,
ti što sjediš nad kerubima, zablistaj,
probudi silu svoju, priteci nam u pomoć!
******

Vrati se, Bože nad vojskama,
pogledaj s neba i vidi,
obiđi ovaj vinograd:
zakrili nasad desnice svoje,
sina kog za se odgoji!
******

Tvoja ruka nek bude nad čovjekom desnice tvoje,
nad sinom čovječjim kog za se odgoji!
Nećemo se više odmetnuti od tebe;
poživi nas, a mi ćemo zazivati ime tvoje.
******

Posebnost ovog psalma je u antifoni koja se ponavlja unutar cjeline psalodijskog teksta Bože nad vojskama, obnovi nas, razvedri lice svoje i spasi nas".

U svojevrsnoj autobiografiji psalmist oslikava trenutke izraelskog naroda u kojim on osjeća potrebu za Bogom, izvorom života i nade. Bog je pastir čiju ruku želi osjetiti izgubljeno stado.

Izrael želi ponovno postati vinograd Božji i podsjetiti se kako je Božja ruka ona koja taj vinograd njeguje i vodi.

Drugo čitanje: 1Kor 1, 3-9

Očekujemo objavljenje Gospodina našega Isusa Krista.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista!

Zahvaljujem Bogu svojemu svagda za vas zbog milosti Božje koja vam je dana u Kristu Isusu: u njemu se obogatiste u svemu – u svakoj riječi i svakom spoznanju. Kako li se svjedočanstvo o Kristu utvrdilo u vama te ne oskudijevate ni na jednom daru čekajući objavljenje Gospodina našega Isusa Krista! On će vas učiniti i postojanima do kraja, besprigovornima u dan Gospodina našega Isusa Krista. Vjeran je Bog koji vas pozva u zajedništvo Sina svojega Isusa Krista, Gospodina našega.

Riječ Gospodnja

Ulomak iz drugog čitanja je Pavlov pozdrav Korinćanima. Počinje uobičajenim grčkim pozdravom (milost vam); kao i hebrejskim (mir vam). Ova dva izraza, povezana, tvore nešto puno više od običnog pozdrava - oni odražavaju Pavlovu vjeru. Milost upućuje na nezasluženi Božji blagoslov; a mir je nagrada zbog vjernosti savezu. Za Pavla, sve to dolazi od Boga, ali preko Isusa Krista. Stoga dok pozdravlja svoju subraću u vjeri, on se ujedno moli i za njihovo duhovno dobro.

Pavao izražava i zahvalu za sve darove koje su Korinćani primili, a sve su primili milošću Božjom. Izričito spominje darove rječitosti i spoznanja. Ne prezire te „svjetovne“ darove, nego ističe da sve dolazi od Boga. Nakon tih stvari, Pavao ističe teološki vidik, a to je da zajednica očekuje objavu Gospodina Isusa Krista.

Korintski kršćani su živjeli u vremenu iščekivanja Kristova ponovnog dolaska, tj. kraja vremena. Svi darovi koje su posjedovali samo su im trebali pomoći da vjernički dočekaju ponovni dolazak Isusa Krista. Darovi nisu dani za osobno uznošenje, ili nadimanje u zajednici, nego za služenje.

Evanđelje: Mk 13, 33-37

Bdijte jer ne znate kad će se domaćin vratiti.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

U ono vrijeme:

Reče Isus svojim učenicima:

- Pazite! Bdijte jer ne znate kada je čas.

Kao kad ono čovjek neki polazeći na put ostavi svoju kuću, upravu povjeri slugama, svakomu svoj posao, a vrataru zapovjedi da bdije.

Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti - da li uvečer ili o ponoći, da li za prvih pijetlova ili ujutro - da vas ne bi našao pozaspale ako iznenada dođe.

Što vama kažem, svima kažem:

Bdijte!

Riječ Gospodnja

Zapovijedi „pazite“ i „bdijte“ uokviruju prispodobu koja naglašava potrebu biti uvijek spreman, zato što kršćani ne znaju kad će se Gospodin vratiti. U međuvremenu, život je poput sluge koji očekuje gospodara. Razlozi gospodareva odlaska se ne donose, budući da i nisu važni za samu prispodobu. Ono što je bitno jest nepoznavanje njegova dolaska kao i budnost koja mora biti prisutna kod slugu.

Prvi dio prispodobe je opisni, budući da opisuje što se dogodilo ljudima u ovoj zgodi. U drugom dijelu (r. 35-37) svi glagoli su u drugom licu množine, pokazujući da je nalog za budnost upućen svima onima koji su slušali prispodobu. Njezina središnja točka je imperativ: „Bdijte“.

Četiri vremenska razdoblja o kojima se govori - večer, ponoć, vrijeme prvih pijetlova, i ujutro su četiri vremenska razdoblja stražarenja rimske vojske.

Kao što su vojnici trebali biti na straži, i kršćani trebaju stražariti i očekivati dan Gospodnji.

Komentari čitanja i evanđelja: Darko Tomašević, https://www.glas-koncila.hr

Bdiješ li doista?

„Bdijte, dakle, jer ne znate kad će se domaćin vratiti.”

Započinje došašće. Ponovno ulazimo u liturgijsko vrijeme iščekivanja, nade i priprave. Pred nama su adventski vijenci, upaljene svijeće, božićne pjesme, jaslice i sjećanje na događaj koji se zbio prije dvije tisuće godina u Betlehemu. Ali danas nas Isusov evanđeoski poziv želi zaustaviti i usmjeriti naš pogled mnogo dalje.

Došašće nije samo priprava za proslavu Isusova rođenja. Njegova punina i konačna usmjerenost nalaze se u iščekivanju Isusova drugoga dolaska, njegova slavnog povratka na kraju vremena. Kršćanin ne živi samo od onoga što se dogodilo u prošlosti. On živi od onoga što je Bog učinio, od onoga što sada čini i od onoga što je obećao učiniti.

Isus je došao u poniznosti. Doći će u slavi.

Prvi put došao je kao dijete položeno u jasle. Drugi put doći će kao Gospodin kojemu pripada sva vlast na nebu i na zemlji. Prvi put nije bilo mjesta za njega u svratištu. Drugoga puta pred njim će se otvoriti svako srce i svako će koljeno prignuti pred njegovim imenom. Prvi put došao je da spasi čovjeka od grijeha i smrti. Drugi put doći će da dovrši povijest spasenja, da očituje puninu svoga kraljevstva, da sudi žive i mrtve i uvede svoje vjerne u puninu života.

Zato je došašće prije svega vrijeme čežnje za Gospodinom koji dolazi.

Bdiješ li doista?

Isus ne kaže: *„Izračunajte kada ću doći.”* Ne kaže: *„Pokušajte otkriti datum svršetka svijeta.”* Ne kaže: *„Bojte se budućnosti.”* Kaže: *„Bdijte!”*

Možda smo toliko zaokupljeni svakodnevnim brigama da smo zaboravili prema čemu naš život zapravo ide. Planiramo budućnost, razmišljamo o poslu, obitelji, financijama, zdravlju, putovanjima, uspjehu i vlastitoj sigurnosti. Sve su to legitimne životne stvarnosti. Ali koliko često razmišljamo o svojoj vječnosti? Koliko često se pitamo jesmo li spremni susresti Gospodina? Koliko često razmišljamo o tome da će jednoga dana prestati sve ono što danas smatramo važnim, a ostat će samo ono što smo učinili iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu? Čovjek se lako uspava u prolaznosti. Može živjeti kao da je ovaj svijet njegovo konačno prebivalište. Može se vezati uz zemaljske sigurnosti, užitke i uspjehe, a zaboraviti da je njegovo konačno odredište vječnost.

Došašće nas budi iz te zaboravnosti. Podsjeća nas da smo hodočasnici, a ne vlasnici vremena; da smo sluge, a ne gospodari života; da smo oni koji iščekuju Gospodina, a ne oni koji mogu živjeti bez odgovornosti pred njim.

Gospodin će se vratiti – jesam li spreman?

Isusova riječ nije prijetnja onima koji ga ljube, nego ozbiljan poziv na budnost. Njegov drugi dolazak nije događaj kojega bi se kršćanin trebao bojati kao nečega što mu oduzima budućnost. Naprotiv, to je ostvarenje naše najveće nade. Doći će trenutak kada više neće biti smrti, grijeha, nepravde, patnje ni rastanka. Doći će trenutak kada će se očitovati pobjeda Jaganjca. Doći će trenutak kada će sve ono što smo vjerovali, čemu smo se nadali i za što smo se borili u vjeri dobiti svoje konačno ispunjenje. Ali upravo zato ne smijemo biti ravnodušni. Jer nije svejedno kako živimo dok čekamo Gospodina. Jesam li pomiren s Bogom? Jesam li spreman oprostiti onome tko me povrijedio? Postoji li u mojem životu grijeh koji svjesno čuvam i ne želim ga napustiti? Jesam li zanemario molitvu? Jesam li se naviknuo na nedjeljnu misu bez stvarne čežnje za Kristom? Jesam li postao ravnodušan prema čovjeku koji treba moju ljubav? Jesam li svoje srce toliko vezao uz prolazne stvari da više ne čezne za neprolaznim? To su pitanja došašća.

Vrijeme je milosti, ali i vrijeme odgovornosti

Gospodin još nije došao u svojoj slavi. Povijest još traje. Vrijeme milosti još je otvoreno. To znači da imamo priliku obratiti se, promijeniti život, vratiti se sakramentima, obnoviti molitvu, pomiriti se s ljudima i ponovno staviti Boga na prvo mjesto. Ali ne smijemo se ponašati kao da nam je zajamčeno neograničeno vrijeme.

Odgađanje obraćenja jedna je od najopasnijih duhovnih zamki. Koliko puta kažemo: *sutra ću više moliti, sutra ću se ispovjediti, jednoga dana ću oprostiti, kada budem imao više vremena ozbiljnije ću živjeti vjeru.* A Isus govori: *Bdijte!* Ne sutra. Ne kada se promijene okolnosti. Ne kada dođe starost. Sada. Sada je vrijeme milosti. Sada je vrijeme obraćenja. Sada je vrijeme da uredimo svoj život pred Bogom.

Gospodine Isuse, ne dopusti da te dočekam uspavan. Ne dopusti da prođe moj život, a da zaboravim zašto sam stvoren. Probudi u meni čežnju za tvojim dolaskom. Nauči me živjeti tako da svaki dan budem spreman stati pred tvoje lice.

Stjepan Harjač

Simbolika i značenje vremena došašća

Došašće - vrijeme dvostrukog iščekivanja

Došašće ili advent (lat. adventus = dolazak) razdoblje je u crkvenoj liturgijskoj godini, a ujedno je i početak nove liturgijske godine. U rimokatoličkoj liturgiji Došašće započinje četiri nedjelje prije Božića, na Prvu nedjelju Došašća, a završava 24. prosinca na Badnjak. Kroz povijest je Došašće postalo postepeno vrijeme priprave za blagdane Rođenja Gospodnjega i Bogojavljenja. Prvenstveno je priprava za slavlje Utjelovljenja, zatim vrijeme pokore kao priprava za drugi Kristov dolazak u slavi. Tako prvi Kristov dolazak započinje ono što će drugi dovršiti.

Došašće kao vrijeme priprave, poziv je na ponovnu obnovu i iščekivanje blagdana Božića. U odnosu na svakodnevnost i rutinu, vrijeme Došašća je nešto posebno, ispunjeno nekom posebnom radošću i nestrpljenjem. Svjedoci tome su ljubičasta boja u liturgiji, s jedne strane svečana, a opet boja koja izražava trpljenja i nade. Svjedoci posebne naravi Došašća je i adventski vijenac koji nalazi svoje mjesto u crkvama, na trgovima i u domovima, ali vijenac nije samo dekor, lijep ukras na stolovima, već izraz kršćanske nade koju iščekujemo kroz ove vrijeme priprave. Svjedoci priprave su i mise zornice koje se slave rano izjutra u prohladnim zimskim danima, a one su najbolji izraz budnosti i spremnosti za Kristov dolazak.

Opća načela o liturgijskoj godini i o kalendaru, koja se nalaze u aktualnom izdanju Rimskog misala, opisuju Došašće kao vrijeme dvojakog značenja: »vrijeme je priprave za svečanost Božića, u kojima se slavi prvi dolazak Sina Božjega k ljudima, a ujedno i vrijeme u koje se preko ovoga spominjanja misli upravljaju na iščekivanje drugog Kristova dolaska na svršetku vremena.« (usp. ONLGK 39). Došašće je dakle posebno vrijeme iščekivanja i nade u kojem se susreću Božja ljubav i ostvaruju mesijanska nadanja izraelskog naroda u Kristovu otajstvu, a s druge strane Kristovo otajstvo postaje temelj za nadu konačnog Kristova dolaska u slavi. Između »već« i »još ne«, adventsko vrijeme je to mjesto i vrijeme susreta, radosti, iščekivanja i pouzdane nade.

Pieter Brueghel stariji: ***Popis stanovništva u Betlehemu*** (detalj), *https://en.wikipedia.org*

U svojoj kompleksnosti vrijeme Došašća nije vrijeme koje postoji samostalno. Povijesno se ponajprije oblikovalo kao vrijeme priprave za blagdan Kristova Utjelovljenja, ali i u najstarijim sačuvanim liturgijskim tekstovima nazire se eshatološka dimenzija iščekivanja Krista u paruziji. Prvi Kristov dolazak započinje tako ono što će drugi u konačnosti dovršiti. U svakome liturgijskom slavlju, a na poseban način u onom adventskom, koje je i povijesno i eshatološko u istom trenutku, dolazi do izražaja sveukupnost vazmenog otajstva koje je započelo Utjelovljenjem, a naći će svoje dovršenje u paruziji, na kraju svijeta i vremena. Možda je shodno izdvojiti zanimljivu činjenicu da su stari lekcionari kao evanđeoski tekst prve nedjelje Došašća redovito odabirali perikopu Kristova ulaska u Jeruzalem (usp. Mt 21,1-9), odlomak koji također uvodi u slavlja Velikog tjedna. Ovo Evanđelje prikazuje Gospodina koji dolazi u poniznosti i slavi, kao sluga i kao kralj, odnosno kao čovjek i kao Bog. U liturgiji to je slika cjelokupnog adventskog otajstva, od Kristova prvog dolaska u kojem se ispunjavaju mesijanska iščekivanja drevnog Izabranog naroda, do slavnog povratka koji će ostvariti nade i iščekivanje Crkve i čovječanstva koje je otkupljeno Kristovom krvlju u uskrsnom otajstvu.

Došašće – vrijeme nade i radosnog iščekivanja

Došašće slavi početke otajstva otkupljenja koji imaju svoj vrhunac u Uskrsu. Adventsko vrijeme stoga nije samo priprava za komemoraciju ili slavlje godišnjice Isusova rođenja, već je iščekivanje dovršetka otajstva otkupljenja. Zanimljivo je stoga promotriti i neke liturgijske tekstove. Mogu se izdvojiti dva adventska predslovlja iz Rimskog misala: »On je već došao uzevši naše smrtno tijelo, ispunio pradavni Božji naum, i otvorio nam put vječnog spasenja: da bismo – kad ponovno dođe u slavi veličanstva – napokon u očitu daru primili ono što sada kao obećano budno čekamo« (predslovlje I). Drugo predslovlje: »Njega su naviještali svi proroci, Djevica ga Majka s neizrecivom ljubavlju nosila, Ivan mu pjesmom najavio dolazak i nazočna ga pokazao. On nam daje da se unaprijed radujemo otajstvu njegova rođenja, da nas zateče i budne u molitvi i raspjevane njemu na slavu« (predslovlje II).

Na kraju, može se zaključiti da adventsko vrijeme slavi tri etape povijesti spasenja: 1) drevno mesijansko iščekivanje Izabranog naroda koje se dovršava utjelovljenjem,

smrću i uskrsnućem Sina Božjega; 2) sadašnjost spasenja u Kristu, već realiziranoga u svijetu, ali još ne dovršenoga; 3) budućnost spasenja koja će se otkriti u preobrazbi svijeta na kraju vremena. Kršćanska egzistencija stoga sadrži napetost između početaka i dovršetka spasenja. Između »već« i »još ne« je vrijeme nade i iščekivanja. Adventsko vrijeme je najizvrsnije vrijeme iščekivanja da se ostvari spasenje jer je u radosnom iščekivanju Rođenja Gospodnjega Crkva orijentirana prema slavnom povratku Gospodina na kraju vremena. Adventsko vrijeme znači živjeti u radosti i iščekivanju: dakle, dinamično i djelatno iščekivanje u nadi dovršenja onoga što se već posjeduje i što je već prisutno. Stoga je čovjekovo vrijeme otkupljeno Božjim djelom koji se utjelovio i stavio se u tijek povijesti, da bi to vrijeme postalo vrijeme povijesti spasenja. Na kraju, dolazak (lat. adventus) Božje slave označuje kraj vremena i početak vječnosti.

vlč. mr. Milan Dančuo,
https://zupakristakraljatrnje.hr

Molitva srca koje iščekuje Božić

Gospodine,
u tišini došašća dolazim pred Tebe
s rukama punim čekanja
i srcem koje još uči nadati se.

Dok svijet žuri,
Ti me pozivaš da stanem.
Dok svjetla blješte,
Ti dolaziš u skrovitosti.
Učini moje srce jaslama
koje se ne boje siromaštva,
nego Te primaju onakvog kakav dolaziš.

Očisti me od buke,
od nemira koji me rasipa,
od straha da nisam dovoljno spreman.
Podsjeti me da Ti ne tražiš savršenstvo,
nego otvorenost.

Dođi, Isuse,
u moje tame i nedovršene molitve,
u moje čekanje koje ponekad boli,
u nadu koja se rađa polako.

Neka ovo vrijeme ne prođe pokraj mene,
nego kroz mene.
Neka se u meni rodi Tišina
u kojoj mogu čuti Tvoj korak.

I kad dođe Božić,
neka Te ne tražim u izvanjskom sjaju,
nego u dubini srca
koje je naučilo čekati s ljubavlju.

Amen.

https://www.bitno.net

Bdijte!

Godfried Schalcken, ***Djevojka sa svijećom*** (detalj), https://www.ri-nadbiskupija.hr/

U današnjem evanđelju Isus nam daje jednu zapovijed: *Bdijte*!

Božja zapovijed je uvijek znak njegovog povjerenja u čovjeka, ona je odraz Božje prijateljske prisnosti s čovjekom. Siguran sam da je svatko od nas osjetio Božju blizinu, njegovu opipljivu prisutnost u našem životu. U takvim trenucima lako nam je moliti i činiti dobro, osjećamo kako hodamo s Bogom.

No, onda nam se nešto dogodi – umorimo se. Sve nam postane monotono i dosadno. Nakon nekog vremena osjetimo pritisak i teret ovoga svijeta. Imamo osjećaj kao da nas nešto guši, ali ne možemo točno odrediti što.

Zastanemo na trenutak i odjednom nam se onaj Bog, koji nam je nekad bio tako blizu, odjednom čini tako dalekim. Pitamo se: *Zašto Gospodine? Zašto si dopustio da odlutamo s tvojih putova, zašto dade da nam srce otvrdne? Vrati se!* (usp. Iz 63,17). Kao da je Bog odlutao od nas, zaboravio nas i pustio nas da se sami borimo sa životom.

No, takvo stanje nije plod Božje odsutnosti, nego našega vlastitoga nemara. Zaboravljamo jednu od temeljnih kršćanskih zadaća - moliti. U nastojanju da svladamo ovaj svijet, da ga učinimo boljim, zaboravimo očuvati svoj odnos s Bogom. Zanemarujemo onu Isusovu riječ *Bdijte*!

Bdijenje nije samo stanje budnosti koje nalikuje više spavanju otvorenih očiju, nego aktivno traženje Gospodina – u molitvi i razmatranju, u govoru i sebedarju. Samo molitvom možemo očuvati svoj odnos s Gospodinom i nastaviti svoj hod s njim.

Ipak, ljudi smo. Često padamo. Nije sramota u padanju, sramota je ostati ležati - predati se. Kad padnemo, Bog nas uvijek čeka jer on je ipak otac naš: mi smo glina, a on naš lončar (usp. Iz 64,7).

Ako i odlutamo, uvijek se možemo vratiti svome Ocu.

Na naš vapaj: *Vrati se!* – on neprestano odgovora:

Uvijek sam bio tu.

fra Robert Kavelj, https://www.fra3.net

Franjo Asiški
Srednjovjekovni ili moderni sveti Franjo? (1)

Novost Franjine poruke, novost njegova načina života i apostolata, najprije su zapanjili suvremenike. Ako se smatra da je Toma Čelanski – sklon inzistiranju na izvornosti sveca čiji je on bio učenik te na izvornosti Reda kojemu je pripadao i za koji je na neki način bio zadužen vršiti promidžbu – u tome smislu mogao pretjerati, promislimo da mu je u tom dobu kada je tradicija bila bitna vrednota a novost skandal bio potreban jedan snažni poticaj kako bi naglasio Franjinu novost i novost njegova djelovanja: „U vremenu u kojem je evanđeoski nauk bio neplodan, i ne samo u njegovoj zemlji već i u cijelom svijetu, on je bio poslan od Boga kako bi po čitavom svijetu, poput apostola, posvjedočio za istinu. Svojim poučavanjem jasno je dokazivao da je sva mudrost svijeta tek ludost i u kratkom vremenu, vođen Kristom, doveo je ljude do istinske Božje mudrosti. Novi evanđelist našeg doba po cijelom je svijetu, poput rajske rijeke, razlio žive vode evanđelja, i svojim primjerom propovijedao put Sina Božjega i nauk istine. U njemu i po njemu u svijetu se razbudio neočekivani zanos i sveta novost (sancta novitas), sjeme antičke religije uskoro je obnovilo svijet ostario u tradiciji i rutini. Novi duh udahnut je u srca izabranih i među njima se izlila pomast spasenja, dok ih je, kao nebeska zvijezda, Kristov sluga i svetac, obasjao novim obredom i novim znakovima. Preko njega su obnovljena stara čudesa i, slijedeći antičku tradiciju, preko novoga Reda zasađen je plodni vinograd u pustinji ovoga svijeta“ (Prvi životopis, 89).

Povjesničari s kraja XIX. i početka XX. stoljeća jednoglasno ponavljaju i preuveličavaju modernost svetoga Franje, kao začetnika renesanse i modernog svijeta. Francuz Émile Gebhart, u svome djelu L'Italie mystique (Pariz, 1906), pridružio je Franju Asiškog Fridriku II. gledajući u ovoj dvojici prve moderne velikane srednjeg vijeka, koji su, svaki u svom području, oslobodili Italiju i kršćanstvo od prezira svijeta i opsesije vragom te bremena Antikrista. Franjo je bio osloboditelj: „Razlikovne crte franjevačke religioznosti: sloboda duha, ljubav, sućut, radosna vedrina, prisnost, zadugo će oblikovati originalnost talijanskog

Franjevačka braća od obnove (Franciscan Friars of the Renewal, CFR) https://www.setonpilgrimage.org

kršćanstva, toliko različitog od farizejske vjere Bizantinaca, od fanatizma Španjolaca, skolastičkog dogmatizma Njemačke i Francuske. Ništa od onog što je posvuda drugdje zamračivalo ili ograničivalo savjesti od tada neće tlačiti Talijane: ni suptilna metafizika, ni rafinirana teologija, ni uznemirenost kazuistike, ni pretjeranost u stezi i pokori, ni ekstremna skrupuloznost u pobožnosti.“

Umjetnost je ono područje za koje se tvrdilo da je odlučujuće utjecao sveti Franjo, njegov senzibilitet, njegova duhovnost te da je u njemu potaknuo Zapad na nove putove modernizma. Prema tome franjevački bi pokret stajao na počecima renesanse. Nijemac Henry Thode podržava tu tvrdnju god. 1885. u knjizi koja je obilježila epohu: Franz von Assisi und die Anfänge der Kunst der Renaissance in Italien (Franjo Asiški i počeci renesansne umjetnosti u Italiji). Franjo je unio dramski element u kršćansku vjeru i odigrao odlučujuću ulogu u razvoju Lodi [pohvala] i Sacre Rappresentazioni [sakralnih uprizorenja]. Proširio je sklonost prema ćudorednim anegdotama, tzv. exempla, odakle onda dolazi i oslanjanje slikarstva na anegdote i svakodnevni život. Otkrio je prirodu u njezinom osjetnom obliku i u ikonografiju je uveo portret i pejzaž. Od njega su u umjetnosti realizam i naracija.

Pomnije ispitivanje, međutim, pokazalo je da je većina tih tendencija koje su se izvodile od svetog Franje imala svoje izvorište prije njega. Ako se promotre točno određene teme, onda se na prijelazu iz XII. u XIII. stoljeće, na oslikanim raspelima već primjećuje prijelaz s Kristove figure u slavi na Kristovu figuru patnika, povlačenje Djevice u slavi pred Djevicom u materinstvu; tendencija u ikonografiji svetaca da se odmakne od stereotipnih figura i simboličkih atributa kako bi se približilo istini biografije i karaktera. Antependij slikara de Berardenga iz 1215. u pinakoteci u Sienni na šest malenih anegdotskih slika na dasci, smještenih oko Krista na prijestolju, pripovijeda povijest Križa. Jednako tako povjesničari su bili pogođeni novošću predstavljanja svetačkoga lika koju Franjo nameće svojim suvremenicima što se osjeća još od Prvog životopisa Tome Čelanskoga. U njemu je, pored opisa unutarnjeg čovjeka, u vrlo preciznom i podrobnom realizmu opisan izvanjski čovjek, tj. Franjo u svojoj tjelesnoj pojavnosti a što se opiralo tradicionalnoj ljepoti velikog i plavog sveca – estetskom kanonu posuđenom od nordijskog viteza. Franjo je tu opisan kao čovjek „srednjeg rasta, gotovo nizak, proporcionalne i okrugle glave, izdužena lica, ravnog i malog

čela, srednjih, crnih i prostodušnih očiju, vrlo tamne kose, ravnih obrva, malog i ravnog nosa, pravilnih ali malih ušiju, neistaknutih sljepoočnica, lijepo poredanih zubi, jednakih i bijelih, tankih usana, crne brade, nejednake dlake, tankog vrata, ravnih ramena, kratkih ruku, malih šaka, tankih prstiju, dugih noktiju, tankih nogu, nježne i mršave kože […]“. Jedini suvremeni Franjin portret, onaj iz Subiaca, oslikao je više unutarnjeg čovjeka prema kanonima tradicionalne ljepote [Jedino ako plava kosa i plave oči dolaze s neke nepouzdane restauracije XIX. stoljeća.], dok onaj kasniji, iz Greccia, doista podsjeća na crnomanjastog čovjeka koji je morao govoriti da bi pridobio mnoštva, „crno pile“, s kojim se i sam poredi. Taj Franjo bijedne vanjštine, upravo je onaj kojeg nalazimo u Cvjetićima kako bezuspješno prosi s bratom Maseom: „Budući da je sveti Franjo bio čovjek izgledom vrijedan prezira i niskoga rasta, i iz toga razloga oni koji ga nisu poznavali, smatrali su ga ružnim malim siromahom, pa je dobivao tek pokoji zalogaj i ostatke suhog kruha; dok su bratu Maseu, jer je bio čovjek visok i pristale vanjštine, davali mnogo velikih i dobrih komada i cijelih kruhova.“ Međutim, ovakav realistički portret jednog sveca već je prije više od pola stoljeća skiciran u Vie de saint Bernard [Životopisu svetog Bernarda]. U njemu je izvanjski čovjek, a da nije predmet tolike

Jacques Le Goff, ***Sveti Franjo Asiški***, Demetra, Zagreb 2010, 92-105.]

Pohvala Bogu

Ti si svet Gospodin,
Bog jedini, koji čudesa stvaraš.
Ti si jak, ti si velik, ti si svevišnji.
Ti si svemoguć kralj.
Ti si, Oče Sveti, Kralj neba i zemlje.
Ti si trojstven i jedini Gospodin,
Bog nad bogovima.
ti si dobro, svako dobro, najveće dobro,
Gospodin Bog živi i istiniti.
Ti si ljubav, sveta ljubav.
Ti si mudrost,
ti si poniznost,
ti si ufanje, ti si ljepota,
ti si blagost,
ti si sigurnost,
ti si mi spokojstvo,
ti si radost,
ti si nada naša i veselje.
Ti si pravednost,
ti si umjerenost,
ti si sve naše bogatstvo od zasićenosti.
Ti si ljepota i blagost,
ti si moje utočište.
Ti si mi čuvar i branitelj,
ti si zaklon moj.
Ti si rashlada.
Ti si naša nada, ti si vjera naša.
Ti si naša ljubav.
Ti si sva naša naslada,
ti si naš vječni život:
veliki i divni Gospodine,
svemogući Bože,
milosrdni Spasitelju.

Franjina molitva nakon primanja svetih rana

Mali vjeronaučni leksikon

Spomendan

Spomendan (latinski *memoria)* u katoličkoj liturgiji dan na koji se slavi spomen nekog sveca, treći stupanj liturgijskog slavlja uz svetkovinu i blagdan.

Slavi se dan svečeve smrti (lat. *Dies natalis: dan rođenja u kraljevstvo Božje*) ili dan koji mu je najbliži. Spomendan može biti obvezatan ili neobvezatan. Obvezatni su spomendani zaštitnika mjesta, biskupije, pokrajine, provincije, a neobvezatni ili spomendani po volji su svi ostali.

Sprovod

Sprovod, praćenje pokojnika od kuće ili mrtvačnice do groba (pogreb) Za sprovoda se zbiva glavnina pogrebnih obreda u pojedinim religijama, pa i kršćansko sprovodno bogoslužje.

Sprovodno bogoslužje

Sprovodno bogoslužje, u kršćanstvu, obredi koji se obavljaju za sprovoda i pogreba.

U katolika je središte sprovodnog bogoslužja pogrebna misa (rekvijem).

U novije doba sprovod redovito počinje u mrtvačnici svećenikovim pozdravom, oproštajnom pjesmom i molitvom. Zatim slijedi služba riječi. Kratka šutnja, psalam i molitva. Idući prema grobu, pogrebna povorka pjeva neku antifonu ili psalam. Nakon spuštanja lijesa svećenik baci nekoliko gruda zemlje i do lijesa spusti ophodni križ. Sprovodno bogoslužje završava zazivom *Pokoj vječni*. Pri kremiranju crkven obred obavlja se u krematoriju ili polaganju urne.

Srce Isusovo

Srce Isusovo, u Katoličkoj crkvi, srce Isusovo kao simbol božanske ljubavi i žrtve; štuje se od srednjeg vijeka. Pobožnost prvih petaka u čast Srca Isusova širila je Margareta Alacoque, a za slavljenje svetkovine zaslužan je Ivan Eudes (1670).

Teološki nauk izložili su u svojim dokumentima pape Klement XIII., Leon XIII. I Pio XI.

Likovni prikaz razvio se iz crteža Margarete Alacoque: ranjeno srce iz koje bukti plamen, a oko srca zrači sjaj. Redovito se prikazuje na Isusovim prsima.

Blagdan Srca Isusova slavi se drugi petak nakon Tijelova.

Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. - 2026., https://enciklopedija.hrr

NAŠI POKOJNI

PAVO FUNARIĆ,
PU brodsko - posavska, Novi Perkovci, 29. studenoga 1991.

VLADIMIR TOMAŠIĆ,
MUP, Pakrac, 29. studenoga 1991.

IVICA BOŠNJAK,
PU splitsko - dalmatinska, Ruskamen, 29. studenoga 1992.

STANISLAV VUČIĆ,
PU splitsko - dalmatinska, Ruskamen, 29. studenoga 1992.

TOMISLA, ĐAKOVIĆ,
PU vukovarsko - srijemska, u službi, Gašinci, 29. studenoga 1992.

IVICA JANOCH,
PU zagrebačka, Zagreb, 30. studenoga 1992.

DRAŽEN ERHATIĆ,
PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

IVAN CIMERMAN,
PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 1. prosinca 1991.

TIHOMIR TOMAŠIĆ,
PU brodsko - posavska, Pivare, 2. prosinca 1992. (umro)

DANIJEL GROBOTEK,
PU karlovačka, umro, 2. prosinca 1994.

MARKO ANIĆ - KALIGER,
PU splitsko - dalmatinska, Makarska, 3. prosinca 1992.

VINKO MILAS,
PU zagrebačka, 3. prosinca 1992.

IVAN HODAK,
PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

IVICA LEVAKOVIĆ,
PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 4. prosinca 1991.

JOSIP KREČAK,
PU bjelovarsko - bilogorska, Zagreb, 5. prosinca 1991.

MIRO MAMIĆ,
(MUP), PU brodsko - posavska, Filipovac, 5. prosinca 1991.

BOŠKO MIKULIĆ,
PU osječko - baranjska, Antunovac, 5. prosinca 1991.

BOJAN TREBUŠAK,
MUP, Lipik, 5. prosinca 1991.

POČIVALI U MIRU!

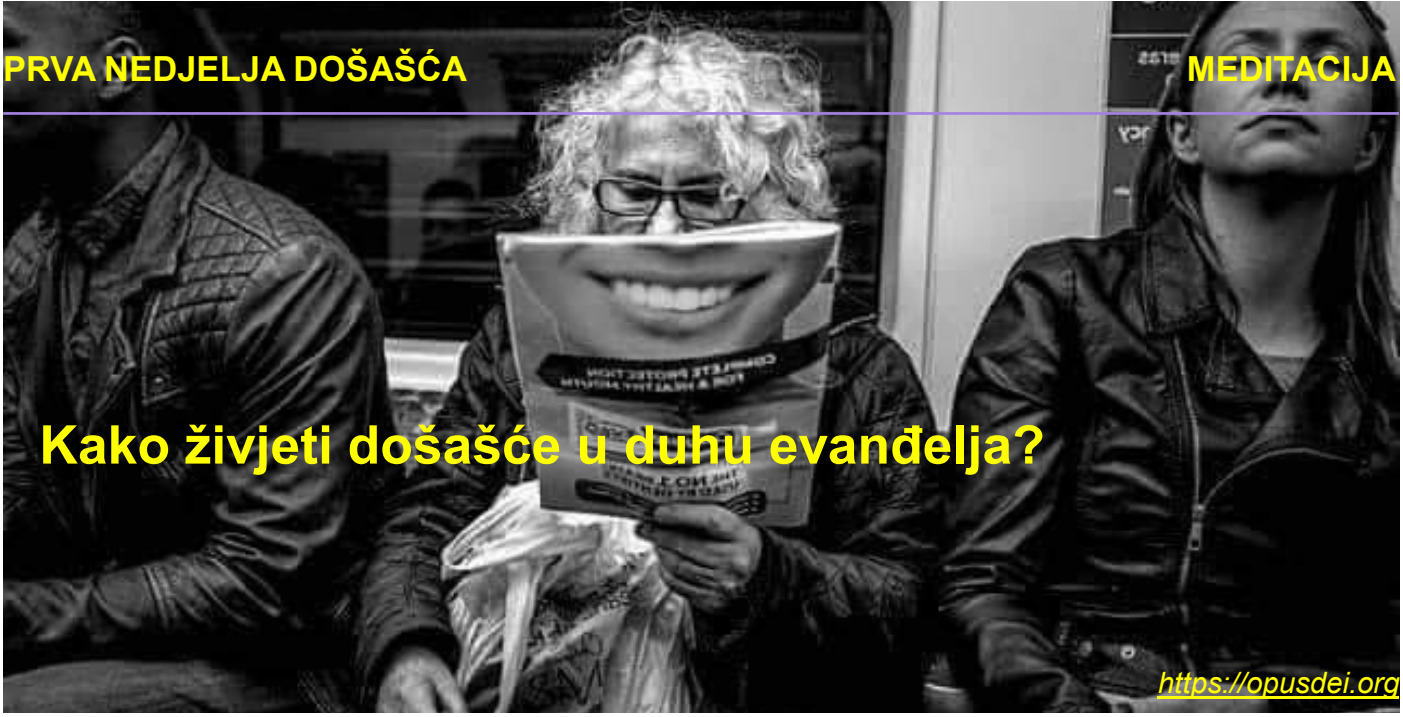

Pet poticajnih misli

1. Živi svaki dan kao dar i priliku za susret s Gospodinom.

Nemoj čekati posebne okolnosti da počneš živjeti ozbiljno svoju vjeru. Svaki dan može postati dan priprave za susret s Kristom. Neka tvoje jutro započne molitvom, a tvoje odluke budu prožete sviješću da pripadaš Gospodinu.

2. Obnovi svoju molitvu i sakramentalni život.

U ovom došašću vrati se redovitoj molitvi, Božjoj riječi, svetoj misi i sakramentu pomirenja. Ne pripremaj samo svoj dom za Božić, nego pripremi svoje srce za susret s Kristom. Neka ispovijed bude stvaran čin obraćenja, a Euharistija susret s Gospodinom koji već sada dolazi među nas.

3. Oslobodi svoje srce od svega što te udaljava od Boga.

Oprosti. Pomiri se. Napusti grijeh. Prekini s onim što razara tvoju dušu. Ne čekaj da se promijene drugi ljudi kako bi ti počeo živjeti u miru s Bogom. Bdjeti znači svakodnevno čistiti svoje srce i otvarati ga Gospodinu.

4. Vjerno izvršavaj poslanje koje ti je Gospodin povjerio.

Isus kaže da je domaćin svakomu povjerio njegov posao. Zato ne zanemaruj svoje svakodnevne odgovornosti. Budi vjeran u obitelji, poslu, svećeničkom ili redovničkom pozivu, u služenju i odnosima. Krista ne čekamo pasivno, nego djelatnom ljubavlju.

5. Svakoga dana obnavljaj čežnju za Kristovim drugim dolaskom.

Ne boj se moliti da Gospodin dođe. Ne dopusti da ti vječnost postane strana i daleka stvarnost. Uči svoje srce izgovarati riječi prve Crkve: „Maranatha! Dođi, Gospodine Isuse!” Živi u nadi da će se jednoga dana ostvariti ono što nam je obećao: život bez smrti, bez grijeha i bez rastanka, u punini Božje prisutnosti.

Stjepan Harjač